

Tv-recensie

JULIEN ALTHUISIUS

Regie

Ivo van Hove hield de touwtjes strak bij zijn ideale tv-avond, tegelijk bewijzend dat hij kunst maakt voor iedereen.

Hoewel de meteorologische herfst zijn intrede al heeft gedaan, is de zomer natuurlijk pas echt voorbij na de laatste aflevering van *Zomergasten*. Gisteravond aan Ivo van Hove de eer om het licht uit te doen. Van Hove, de gevierde Vlaamse regisseur wiens met goud beslagen cv zich niet in een paar zinnen laat vangen, won tal van prijzen, is sinds begin deze eeuw artistiek leider van Toneelgroep Amsterdam en volgend jaar regisseert hij zijn eigen versie van *West Side Story* op Broadway. Van tevoren zei Van Hove dat hij fragmenten wilde tonen 'waarin Nederland op zijn best is, waarin mensen zich volledig overgeven aan hun passie maar daar ook in falen. En ik laat de tekenfilm zien waardoor ik de kracht van kunst doorvoelde en voor altijd begreep.'

Die tekenfilm was *Bambi*, het eerste fragment van de avond. Na dit 'hartverscheurend begin' (dixit presentator Janine Abbring) legde Van Hoven uit dat

Van Hove liet zien hoe belangrijk kwetsbaarheid en intimiteit zijn en dat vriendschap en haat heel dicht bij elkaar liggen

Bambi – hij zag het als klein kind voor het eerst – voor hem de basis van alles was. 'Artificiëler dan dit kan je het niet bedenken', zei Van Hove. 'En toch kan het je ontzettend in je gevoel raken. Dat is de macht van kunst. Want ik noem dit kunst.'

Het volgende fragment, uit de Bill Douglas-trilogie over een jongetje dat uit een mijnwerkersgezin komt maar kunstschilder wil worden, was illustratief voor de jeugd van Van Hove. Hij voelde zich altijd tussen twee werelden in vallen, hij werd niet gezien, voelde zich niet thuis. Maar juist die omgeving (Van Hove bracht als tiener zuurstofflessen naar voormalige mijnwerkers die op sterven lagen) leerde hem altijd aandacht te blijven houden voor 'mensen die het niet zo goed hebben in de wereld'.

Zo stond het eerste uur voor het grootste gedeelte in teken van Van Hoves jeugd, zijn opgroeien in Kwaadmechelen en zijn tijd op het internaat, waar hij zijn homoseksualiteit en de 'warmte van de repetitieruimte' ontdekte. Even later volgde een geweldig fragment uit de net zo geweldige documentaire over rockband Metallica, waarmee Van Hove liet zien hoe belangrijk kwetsbaarheid en intimiteit zijn, dat vriendschap en haat zo dicht bij elkaar liggen en dat mensen ook een leven buiten de kunsten hebben – en hij, veeleisend als hij is, heeft dat moeten leren.

Of het nou over *Bambi*, Metallica, de manie van Werner Herzog of het vertalen van Dostojevski ging: telkens toonde Van Hove zich een innemend verteller, die zijn gevoelens en visies met flair verwoordde, soms zelfs vragen aan zichzelf stellend en die in zijn antwoorden eerder afgeremd dan aangemoedigd moest worden. 'Het is maar toneel, maar het moet wel het allerbeste ter wereld zijn', zei Van Hove op een zeker moment over zijn benadering als regisseur. Hij wil daarnaast dat de kunst die hij maakt toegankelijk is voor iedereen. Zijn ideale televisieavond, zoals hij hem gisteravond zelf regisseerde, was dat zeker.